

Memo

memonummer	222311-001	
datum	30 november 2022	
aan	■■■■■	Project Bureau Westergouwe
van	■■■■■	Buijs Eco Consult B.V.
project	Quicksan Wet natuurbescherming ingrepen Groen Blauwe Zone	
projectnr.	222311	
betreft	Bevindingen en advies	
Bijlagen	1. Wettelijk kader	

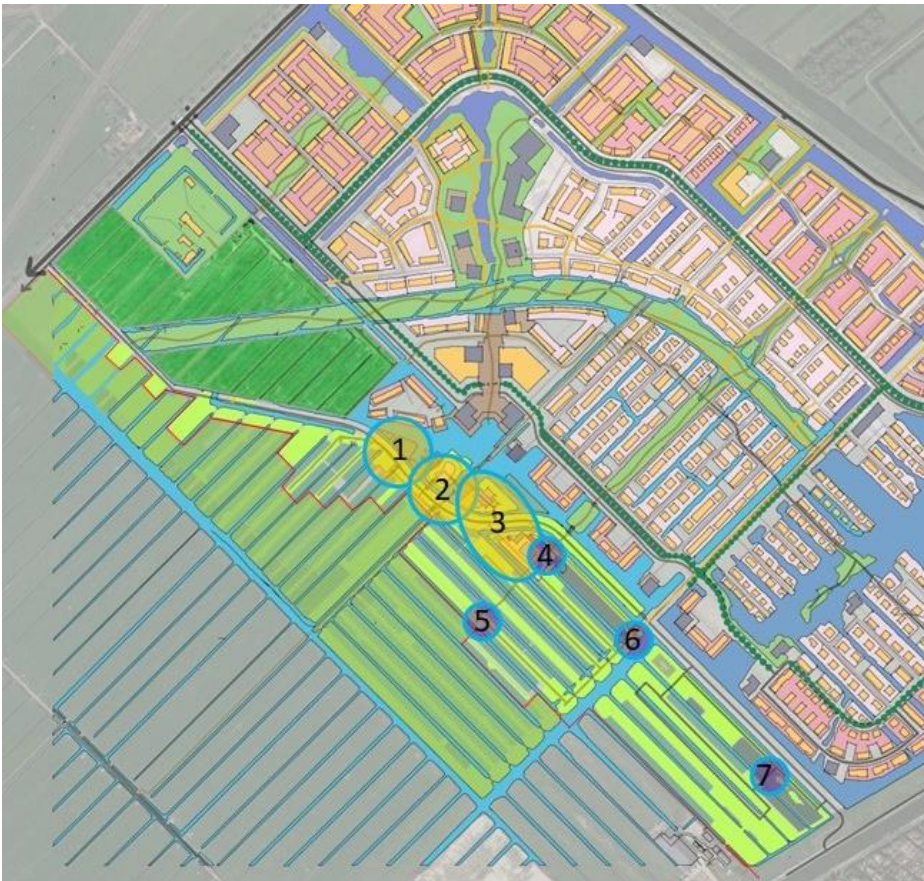
1. Inleiding

De Stuurgroep Westergouwe heeft op 17 maart 2022 – na voorafgaand akkoord van de Goudse gemeenteraad – een nieuw masterplan vastgesteld ('Masterplan Westergouwe 2.0') waarin meer verbinding wordt gezocht tussen de wijk en het recreatieve deel van de GBZ. De in figuur 1 aangewezen locaties zijn bedoeld voor de volgende functies:

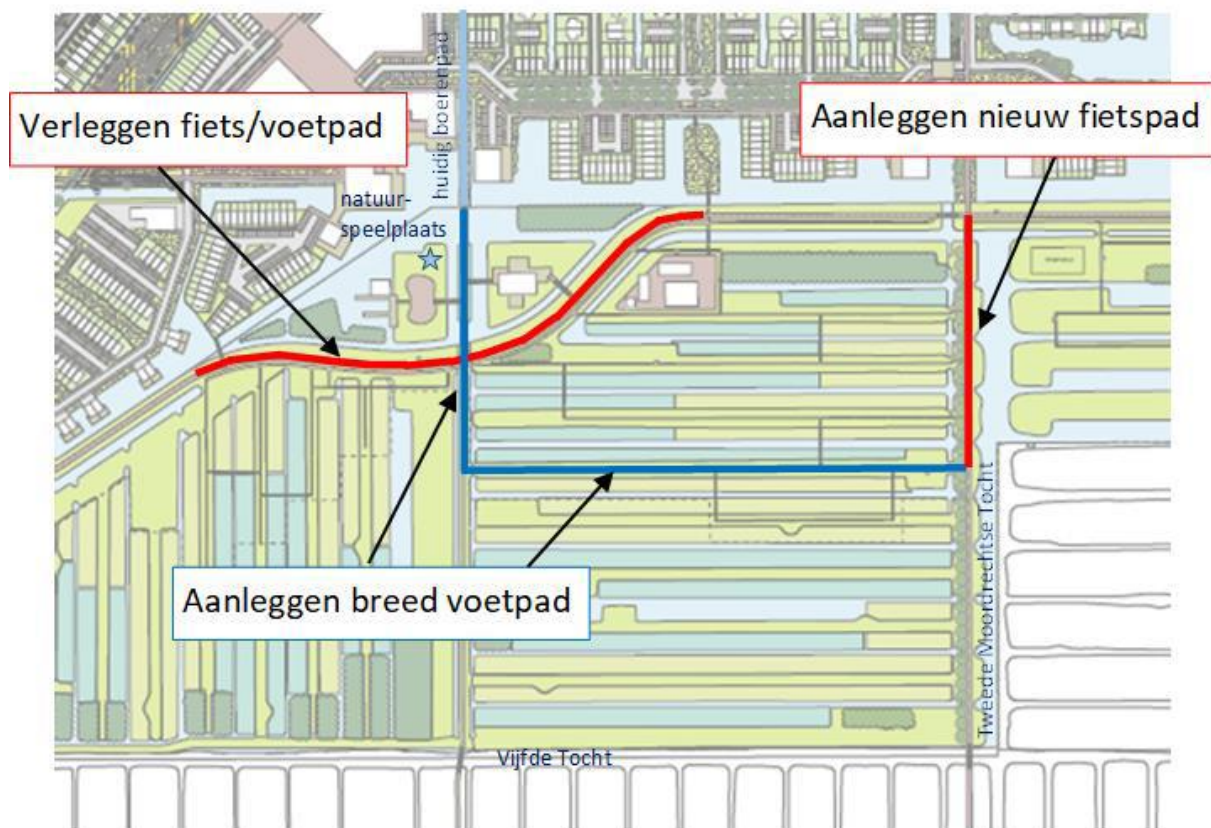
1. Horeca, met een maximaal oppervlak van circa 600 m²: Een plek om te borrelen, lunchen, dineren, maar waar ook separaat feesten en partijen kunnen worden gehouden voor groepen tot maximaal 200 personen.
2. Recreatieve voorzieningen: het zwaartepunt ligt bij voorzieningen met een directe relatie met de landschappelijke kwaliteiten in de GBZ.
3. Natuureducatie: hierbij kan gedacht worden aan een kinderboerderij, een cluster volkstuintjes, een landbouwkas met eventueel een winkeltje voor het verkopen van groente.

4 t/m 7. Dit zijn verder gelegen locaties ten opzichte van het centrumgebied. De in te passen functies zijn kleiner en ook minder druk bezocht. Gedacht kan worden aan een klein, landschappelijk ingepast, secundaire horecavoorzieningen van in totaal 250 m², uitsluitend ter plaatse van nummer 4 gelet op de afstand tot de parkeervoorziening, een eerdergenoemde functie waarvoor de nabijheid van het centrumgebied minder van belang is zoals volkstuintjes of een landbouwkas met winkeltje.

Daarnaast is het idee het fietspad te verleggen en het voetpad in het midden van het gebied te verbreden (zie figuur 2). Hier bevinden zich momenteel al paden met intensief gemaaide bermen. Waar veel gewandeld wordt met en zonder hond.

Figuur 1. Plangebied en voorgenomen activiteiten (bron: PBW)

Figuur 2. Plangebied en wijzigingen voetpaden en fietspaden (bron: PBW)

2. Doel

Het doel van deze flora- en faunacheck (quickscan) is om natuurwaarden in beeld te krijgen en te bepalen of er natuurwaarden al dan niet in het geding zijn en hoe effecten op natuurwaarden kunnen worden voorkomen. Op 23 november l is het plangebied bezocht zie figuur 2 t/m 15 voor impressie plangebied. Daarnaast is het plangebied regelmatig bezocht tijdens de ecologische begeleiding van de bouwvelden van Westergouwe de afgelopen jaren.

Figuur 2. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 3 Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 4. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 5. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 6. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 7. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 8. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 9. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 10. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 11. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 12. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 13. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 14. Impressie plangebied 23-11-2022

Figuur 15. Impressie plangebied 23-11-2022

3. Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Wet natuurbescherming is o.a. het in stand houden van de inheemse flora en fauna.

Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Voor een uitgebreide toelichting op de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

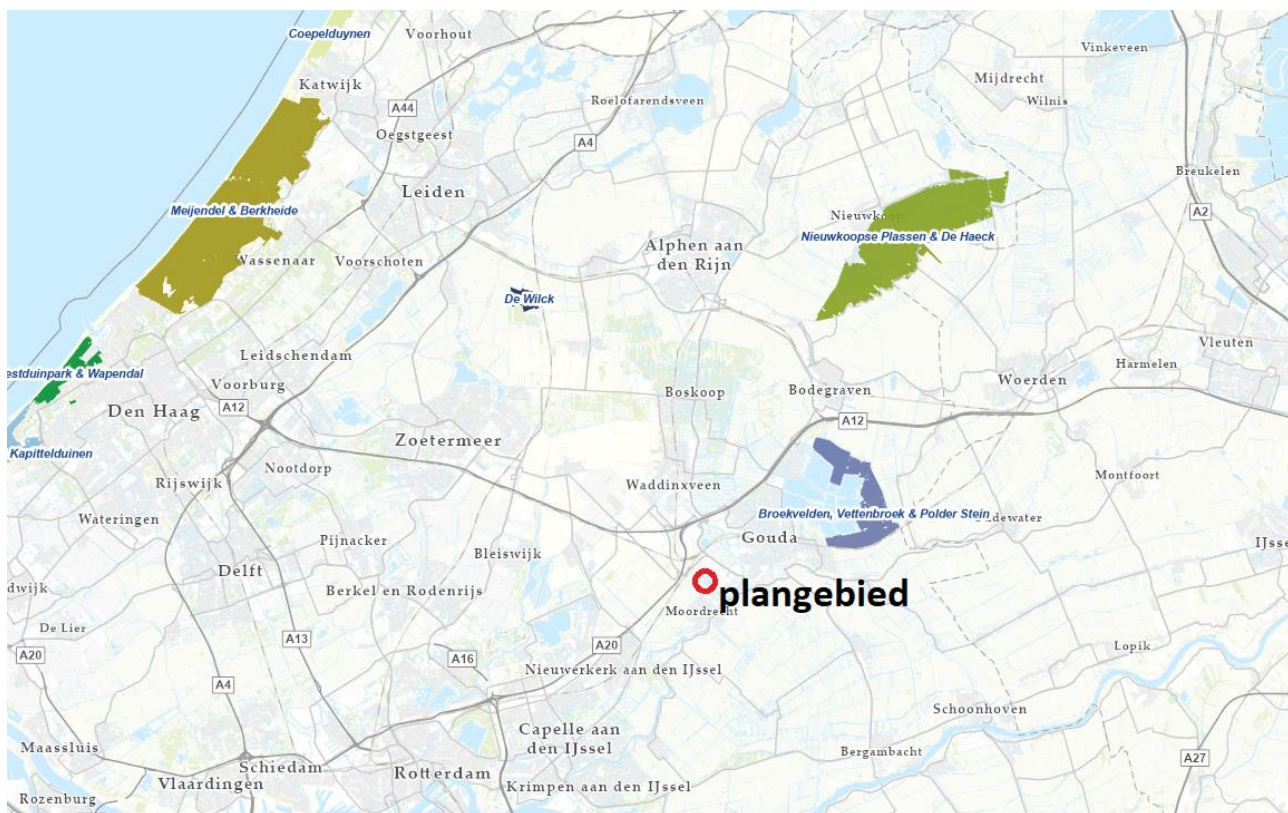
4. Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het plangebied is op ruime afstand (ca. 5 km) gelegen van het Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en polder Stein gelegen (zie figuur 16). Doordat de werkzaamheden fysiek zijn afgeschermd door de stad Gouda worden geen directe effecten verwacht op dit Natura 2000 gebied. Effecten van stikstofdepositie van de voorgenomen ingrepen en gebruiksfase dienen separaat beoordeeld te worden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is niet gelegen in het NNN en het voetpad dat verbreed wordt ligt buiten de 100 meter afwegingszone voor NNN (zie figuur 17). Hiermee kunnen effecten op het NNN op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 16. Ligging ten opzichte van Natura 2000

Figuur 17. Ligging ten opzichte van NNN

4. Soortbescherming

In onderstaande teksten wordt ingegaan op de afzonderlijke soortgroepen die voorkomen binnen het plangebied en of hier een effect op te verwachten is en zo ja hoe deze effecten gemitigeerd kunnen worden.

Vogels

Het plangebied is gesitueerd in de zogenaamde Groen Blauwe Zone een gebied met een zeer veel broedvogels van riet en struweel. Om een conflict met broedvogels te voorkomen dient opgaande beplanting en rietland voor het broedseizoen (1 maart t/m 1 september) te worden verwijderd. Gedurende het vogelbroedseizoen dient de vegetatie kort gehouden te worden om vestiging van broedvogels te voorkomen. Het bouwrijp buiten het kritische vogelbroedseizoen is daarom wenselijker. Jaarrond beschermde vogels worden niet verwacht geschikte opgaande beplanting of bebouwing ontbreekt binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. De twee opstallen gemaakt voor steenuil bevinden zich niet binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen.

Vissen

In de zomer van 2022 is door middel van E-Dna onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van grote modderkruiper. Deze soort is niet aangetroffen. Andere zwaarder beschermde vissen worden niet verwacht. De voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde vissen.

Amfibieën

In de zomer van 2022 is door middel van E-Dna onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van rugstreeppad. Deze soort is niet aangetroffen. Andere zwaarder beschermde amfibieën worden niet verwacht. De voorgenomen ingrepen hebben geen effect op zwaarder beschermde amfibieën. Wel kunnen algemeen voorkomende amfibieën voorkomen zoals de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Door bij de aanlegfase de zorgplicht te hanteren en dieren een vluchtroute te bieden en eventueel aanwezige kikkerdril en larven over te zetten bij vergraven watergangen wordt het doden van dieren voorkomen.

Reptielen

In het gebied de Groen Blauwe Zone zijn ringslangen gesignaleerd, hiervoor zijn ook speciale broeihopen aangelegd. Ter plaatse van de voorgenomen ingrepen zijn geen organische hopen aanwezig waarin ringslangen zich kunnen ophouden of voortplanten. Om te voorkomen dat ringslangen zich gaan vestigen dient organisch materiaal niet geconcentreerd te worden op hopen in en direct rond het plangebied waar de ingrepen zijn voorzien. Hiermee wordt het doden en verwonden van ringslangen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

In het gebied waar het fietspad moet worden verlegd en de grootschaligere voorzieningen zijn voorzien is door middel van E-Dna onderzoek gedaan naar het voorkomen van de waterspitsmuis. Deze soort is hier niet aangetroffen. Wel is in het aangrenzende gebied met tijdelijke natuur met E-Dna een match gevonden met waterspitsmuis. Om de waterspitsmuis te stimuleren wordt geadviseerd om zoveel mogelijk natuurvriendelijke oevers te hanteren zodat deze soort in de toekomst langs het plangebied kan migreren. Andere zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht op basis van verspreiding en biotoop.

Vleermuizen

Het is aannemelijk dat vleermuizen foerageren in de Groen Blauwe Zone Om die reden is het niet wenselijk om extra verlichting aan te brengen die uitstraalt naar het ecologische (niet opengestelde) deel van de Groen Blauwe Zone en de vijfde tocht die fungeert als een ecologische verbingszone. Indien er wordt overwogen het extra fietspad en verbrede voetpad te verlichten dient gebruik te worden gemaakt van lage oriëntatieverlichting met bewegingssensor zodat er alleen sprake is van functionele verlichting die alleen aanspringt als het nodig is. Indien er permanente en grootschaligere verlichting is voorzien dient er nader vleermuisonderzoek plaats te vinden om eventuele effecten te bepalen.

Planten

Er groeien geen beschermde planten ter plaatse van de voorgenomen ingrepen en die worden op basis van verspreiding ook niet verwacht. Het plangebied is zeer voedselrijk waardoor soorten van schrale bodem ontbreken.

Ongewervelden

Er worden geen effecten verwacht op ongewervelden. Op basis van verspreidingsgegevens worden die niet verwacht

4. Conclusie

Gebiedsbescherming

Er worden geen directe effecten op gebieden voorzien. Eventuele effecten van stikstof (externe werking) van aanlegfase en gebruiksfase dienen separaat te worden beoordeeld.

Soortbescherming

De ingreep moet bij voorkeur buiten het kwetsbare broedseizoen worden gepland (na 1 september en voor 1 maart). Indien dit niet mogelijk is zal een ecooloog een flora en faunacheck moeten uitvoeren binnen het plangebied om er zeker van te zijn dat er geen broedvogels worden verstoord.

Verlichting mag niet uitstralen naar de niet toegankelijke (donkere) delen van de Groen Blauwe Zone. Indien er toch verlichting toegepast gaat worden is het advies eerste de functionaliteit voor vleermuizen te beoordelen. Een aantal soorten zijn namelijk lichtgevoelig. Het uitstralen van licht kan hiermee als opzettelijke verstoring worden gezien.

Vanwege het voorkomen van ringslang dienen hopen met organisch materiaal te worden voorkomen waar ringslangen in kunnen overwinteren of voortplanten binnen het plangebied.

Literatuur

Broekhuizen, M.S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Websites:

www.Ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

<http://www.zoogdiervereniging.nl/>

[www. zuid-holland.nl](http://www.zuid-holland.nl)

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- **Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermd en beschermd soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.